

369612 - Fıtır Sadakasını Patatesten Vermenin Hükmü Nedir? Çünkü Beldesinde Patates Temel Gıda Maddesi Kabul Edilmektedir

Soru

Patatesin bizlerce ana gıda maddesi sayıldığı göz önüne alınarak fıtır sadakasını patates veya sebze olarak vermek caiz midir? (Caizse) Bunların sa' miktarı ne kadar olur?

Detaylı cevap

Fıtır sadakasını azık olan yiyecek türünden bir sa' (3 kg) miktarı vermek vaciptir. Ki o da (azık) insanların çoğunlukla yemekleri için sakladıkları hububat ve kuru meyve türü gibi temel besin teşkil eden yiyeceklerdir. Bunun açıklaması (312346) nolu sorunun cevabında geçmişti.

Böylece patates yahut sebze türünden fıtır sadakasını vermek caiz değildir. Çünkü bunlar ölçülemez ve de saklanamaz.

Ölçülmesinin şart oluşu şu hadis delil olur: İbn Ömer radiyallahu anhuma şöyle anlatır:

“Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem; köle, hür, erkek, kadın, küçük ya da büyük olsun Müslümanlara bir sa' hurma veya bir sa' arpayı fıtır sadakası olarak vermelerini farz kılmıştır. (Ramazan bayramı) namazına gitmeden önce bunun ödenmesini emretmiştir.” (Buhari 1503'te; Müslim, 984'de rivayet etmiştir)

Buhari 1510'da şöyle rivayet etmiştir: Ebu Said el Hudri radiyallahu anhu'dan rivayet edildiğine göre şöyle dedi: “Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in zamanında fıtır sadakasını yiyeceklerden bir sa' (3 kg.) olarak çıkarırdık.” Ebu Said: “O zaman yiyeceğimiz; arpa, kuru üzüm, çökelek ve hurmaydı.”

Sa' ile ölçülebilen şey hububattır. Ancak patates sa' ile ölçülemez.

*Ravdu'l-Murabba'*da, 215. sayfasında şöyle der: “Fitrede bir sa' dört müdd buğday ya da arpa cinsinden veya bunların unu ya da seviki yani buğday yahut arpanın seviki (ezmesi) -ki

bu; bunların kavrulması sonra öğütülmesidir- vaciptir. Un ya da sevik danesinin (hesaplanması) ağırlığıyla olur. Ya da hurmadan, kuru üzümünden veya süzme yoğurttan elde edilen çökelekten bir sa' vermek vaciptir. Ebu Said el-Hudrî'nin rivayeti bunu ifade eder: "Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem aramızdayken fitır sadakasını yiyeceklerden bir sa' ya da arpadan bir sa' ya da hurmadan bir sa' ya da kuru üzümünden bir sa' ya da çökelekten bir sa' çıkarırdık." (Müttefekun aleyh)

Efdal olan; hurmadır sonra kuru üzümdür sonra buğdaydır -buğday daha faydalı olandır- sonra arpadır [sonra arpa ve buğdayın unlarıdır sonra arpa ve buğdayın sevikleridir (ezmeleridir)] sonra da çökelektir. Şayet zikredilen beş tanesi yoksa onlardan saklanabilen her bir dane ve saklanabilenlerin (elde edilen) ürünleri de geçerli olur. Örneğin mısır, yulaf, pirinç, mercimek ve kuru incir gibi. Kusurlu bir şeyde (fitır sadakası) yerine gelmiş olmaz. Örneğin çürümüş, rutubet almış, tadında değişiklik olmuş eski (ürün) gibi. (Fitır sadakasında) ölçülme ve saklama özelliği bulunmaması nedeniyle ekmek(ten vermek) geçerli olmaz."

Allah en iyisini bilir.